

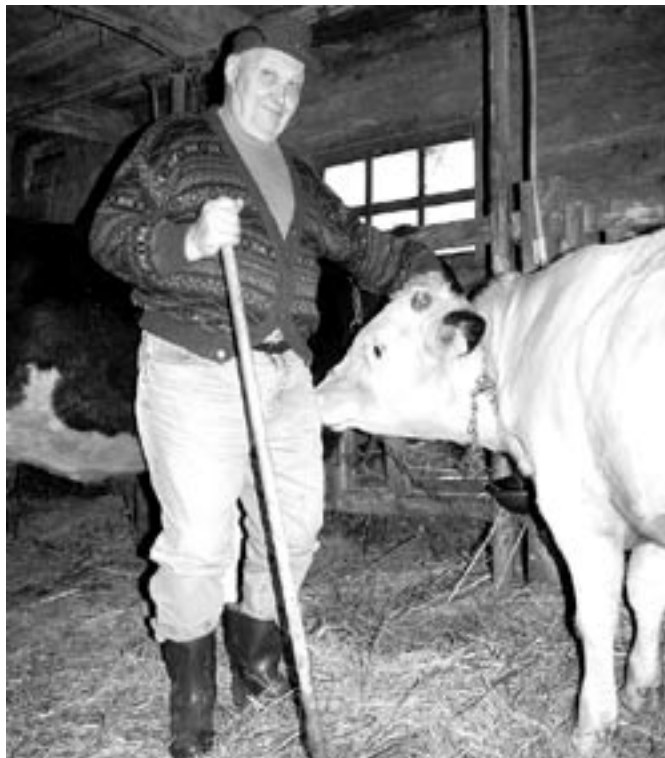

Hea vanaisa Eduard

Tambet ja Taive ütlevad, et isadepäeva puhul küpsetatakse koos vanaemaga kooki ja ostetakse väikesed kingitused. Vanaisale meeldib väga maiustada ja õhtuti on nii mõnus, kui Taive teeb head kanget kohvi ja serveerib vanavanematele elutuppa.

Vana on Taive meelest hea ja tore, ta kutsub tüdrukut paljude erinevate hellitusnimedega ning mõistab nalja ja temaga on alati lõbus, lisab ka Tambet. Kui pättust tehakse siis on Vana kuri ka, aga see läheb tal rutem üle, kui vanaemal. Ta on tõesti hea, arvavad lapsed, Vana kõrvalt on Tambet talutööd selgeks õppinud, traktorite ja autoga sõit on ka selge. Mõnikord on Tambetil laudatööd ammu enne valmis, kui käsk kätte antakse, talle taluelu meeldib. Mõlemad lapsed naudivad maal askeldamist ja pühapäeviti teevad nad õhtused laudatoimetused ise, et vanadele puhkust anda. Tegelikult tahaks Tambet maaeluga edasi minna, kui vanad enam ei jaksa, aga üks aeg annab arutust.

Vahel võiks vanaisa veidi kaasaegsem olla, sooviksid lapsed, sest nende meelest ei

meeldi Vanale arvutid kohe üldse. Kui ükskord korraliku interneti majja saaks siis loodavad lapsed arvuti vanaisaga sõbraks teha. Meeldejäävad on igasuvised perereisid mööda Eestimaad.

Jõulude ajal krabistab vanaisa koos vanaemaga salaja tagatoas ja toredad ning

huvitavad kingid rõõmustavad lapsi.

Tegelikult ei ole Mustajüri peremehel Eduardil üldse pärislapsi, lihtsalt läks nii. Saatusel oli Eduardiga oma plaan ja seda koormat sai usaldada ainult väga kohusetundlikule, töökale ja kannatlikule inimesele. Abi-

kaasa Aili tütre surma järel tuli Eedil võtta üle nii isa kui vanaisa kohustused viiele väikesele lapsele. Täna on koju jäänud üheksandas klassis õppivad Taivi ja Tambet. Praegu peavad Alumetsad kolme lüpsilehma, rohkest piimast ei saa lihtsalt lahti. Kunagi oli külas palju lüpsilehmi, aga pärast piimaringide kadumist on loomapidamine külas hääbumas. Eks ta ole paras liigutamine, mõõduka trenni eest, arvab loomapidamisest perenaine.

Ega vanavanematel kerge ole, lapsed peavad olema ikka noores eas, arvab Aili, õhtuks lihtsalt väsimine väga ära. Muidugi tahaks Vana, et lastel läheks kõik kõige paremini ja, et nad ikka juuti peale saaks. Vana ise planeerib omi töid kaugele ette, sest talus muidu ei saa. Hea, et toit on meil ikka laual olnud ja sente pole pidanud lugema ning tööd jätkub rohkem, kui teha jõuame, lisab perenaine.

Rõõm on see, et noored inimesed on majas ja nüüd, kui lapsed on juba suuremad, oskavad nad ka vanavanemate tööd tunnustada, muheleb Vana.

Tõstamaa Tuuled

TÄNA LEHES:

Juhtkiri lk 2
Heakorra konkursi
võitjad lk 2
Liina uus töö lk 3

Täiskasvanute
täiendõppest lk 4
Volikogu komisjonid
annavad aru lk 5

Minge Lätti lk 6-7
Vana pilt lk 8
Rannaniitudest lk 9
Sport lk 10-11

JUHTKIRI

□ Loodus on asjad nii seadnud, et igal lapsel on ema ja isa.

Tõsi emad on lastel enamasti ikka, aga isad kaovad kuhugi ära. Ise endale vanemaid valida ei saa ja leppida tuleb sellega, mis saatus määras. Muidugi on see ebaõiglane, lapsena kadestasin tohutult oma sõbrannasid, sest just nende isad olid nii toredad ja viitsisid isegi minuga tegeleda.

Asi ei olnud asjades, et kellelgi olid paremad riided ja kodu, kadetsema pani mind hoopis see õrnus ja armastus, mida ma nende isade silmis nägin.

Kui mina saaksin endale isa valida siis kõhkle mata võiks see olla Alu metsa Eduard, sest sellest mehest õhkub nii soojust kui hellust, hoolt ja turvatunnet.

Hakata ühel päeval koos abikaasaga kasvata ma ja hooldama viit väikest last, väärrib siirast imetlust.

See on suur töö ja kohustus juba üle keskealistele inimestele. Eduardil ja Ailil on ju lisaks vanavanemate kohustuste ka isa ja ema roll.

Nagu elu näitab, osutub suure tähega isaks teinekord hoopis vanaisa või kasuisa

Kallid isad, kes te kusa gile kadunud olete, mõtelge vahel, et lapsed ootavad ja vajavad teie kallistusi iga päev, õhtuti isa pikka pai, koos askeldamist majapidamises, rõõmude ja murede jagamist, vahel ka karmimaid sõnu, kui teisisi ei saa ning jõuluks soojusse.

Ülle Tamm

Selle-aastase heakorra konkursi võitjad on selgunud

Ka sellel suvel vaatas heakorrakonkursi neljaliikmeline komisjon vallas hindavalt ringi.

Meeldiv on tõdeda, et on palju korda tehtud maju ja aedu ning iga aastaga nende arv suureneb.

Heakorrakonkursile võib esitada nii oma majapidamise kui ka mõne teise hästi korras oleva objekti. Kahjuks ollakse ettepanekute tegemisel tagasihoidlikud.

Nii laekus sel aastal ainult kaks ettepanekut ja komisjon pidi rohkem ise ringi vaatama.

Ettepaneku tegijale lubatud auhinna võitis loosi tahtel Aare Sutt.

Peamiselt hinnati objekti välishooldust, haljastust, dekoratiivelemente ja loomulikult üldmuljet.

Selle aasta võitjad on:

□ eramu – Ruth ja Peeter Mäe Pootsi külast

Kauni asutuse kategoorias võitis Maria talu, peremees Enn Rand (pildil).

□ suvekodu – Peetri suvila Kastnas, omanik Tarmo Peterson

□ talu – Maria talu Kõpus, omanik Enn Rand

□ hoonetegrupp – Varbla mnt. ja Metsa tänav Tõstamaa alevikus

tamine toimub 26 .novembril Tõstamaa mõisas.

Täname kõiki neid peresid, asutusi ja firmasid, kes hoolivad oma ümbrusest ning kelle kaunid kodud-territooriumid on meie valla viitkaardiks.

Kerli Brandt

Konkursi võitjate autasus-

arendus- ja keskkonnanõunik

Laupäeval, 16. detsembril kell 12

TÕSTAMAA VALLA EAKATE JÕULUPIDU KOOS VELLO ORUMETSAGA

Osalemisest anna teada telefonil 449 6256 või 529 4440

Buss väljub: kell 10 Kavarust, kell 10.15 Pootsist, kell 10.20 Munalaist, kell 10.35 Selistest, kell 10.40 Jaani poe juurest, kell 11.10 Alult, kell 11.25 Kirastest, kell 11.30 Tõhelaist, kell 11.50 Kastnast

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm Tel. 505 5340 Küljendaja Merike Tamm, Internet: www.parnumaa.ee/tostamaa/tt Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Seliste Jaani pood, Pootsi pood, Tõhela pood ja raamatukogu, Tõstamaa bensiniijaam. Trükikoda Hansaprint Tiraaž: 600tk

Liina Käärist sai Tõstamaa mõisa projektijuht

Miks tegid otsuse jälle kodukanti tagasi tulla ja kas selles oli ka terake kodukoha patriotismi?

Põhjusteid kodukohta tagasi tulla oli mitmeid ja üks neist kindlasti kodukoha patriotism.

Ma olen Tõstamaal pärast väikest linnaelu juba enam kui kolm aastat püsivalt elanud ning siit Pärnus tööl käinud. Selle ajaga olen jõudnud arusaamisele, et siin on palju asju, milles saaksin kaasa lüüa. Nagu näiteks nüüd Tõstamaa mõisa muuseumi loomine.

Ja tegelikult pikapeale väsitab selline pidev pendeldamine Tõstamaa – Pärnu vahel ära: hommikul bussi või autoga linna, õhtul suhteliselt hilja tagasi. Peale töö ei olnudki suurt aega mille-

gi muuga tegeleda. Nüüd on aega enda jaoks natukene rohkem ja ehk jõuan ka oma magistr töö ära lõpetada.

Kes ja kelleks sind palkas ning millal tööle asud? Millega täpsemalt tegelema hakkad ja kas Sul endal on sihid juba seatud?

Olen tööl SA Tõstamaa Mõisas ning ametinimetus on projektijuht. Minu tööülesanneteks on muuseumi loomine mõisa, projektide kirjutamine ja läbiviimine ning muude ürituste korraldamine.

Tööle asusin 1.novembrist ning esimesed tulemused peaks juba jõulude paiku näha olema, kui korraldame nõ muuseumi avaürituse.

Minu sihiks on muuta mitte ainult Tõstamaa mõis, vaid kogu sinne piirkond atraktiivseks turismisihtkohaks ning tutvustada siinset ajalugu nii kohalikele kui võõrsilt tulnud inimestele.

Loomulikult eeldab see eelnevalt palju tööd, materjalide kogumist ja uurimist, aga loodetavasti koostöös kohalike asutuste ja elanikega see õnnestub hästi.

Kui nüüd rääkida suurtest sihtidest ja unistustest, siis võiks Tõstamaa vaatamisväärsustest ja muuseumist saada sama populaarne sihtkoht kui näiteks Tallinna vanalinn või Rakvere linnus. Samas ei tähenda see seda, et Tõstamaast kujuneks Inglise poissemeeeste tallermaa või kus turistid lämmatavad kohalike elanike igapäevase eluolu.

Ei ole just tavaline, et noor tegus inimene tuleb maale tagasi, kuidas seda seletada ja kas peaks teisingi noori maale tulema julgustama?

Maal on minu kodu ja ausalt, mulle ei sobi linnas korteris elamine kriipsuvõrdki.

Seal pole ruumi kassi ega

koera pidamiseks, kohta kus grillida või niisama vaikselt puu all raamatut lugeda.

Lisaks sellele on kogu aeg võõrad inimesed ümber, puudub selline „meie“-tunne. Siin saan ma suvehommikuti pidžamaas poole päevani ringi kolistada ilma, et mind imelikuks peetaks, võin vanade dressidega poodi minna, poemüüjaga juttu ajada ja nii edasi. Ma pean ennast maakaks ja see meeldib mulle.

Raske on öelda, mis teisi noori maale meelitaks, sest igaühel on ju omad individuaalsed põhjused. Maale elama tulekut mõjutavad kindlasti sellised tegurid nagu töökoht, sõbrad, elamis- ja vabaaja veetmise tingimused.

Minu puhul on kõik need tingimused täidetud – seega täielik põhjus ka siia jäämiseks.

Küsisid Tõstamaa Tuuled

Tellides ajavahemikus
01.11.06 – 31.12.06
kolmest või neljast väljaandest
koosneva paketi, saate
kingituseks aastaraamatu
"Lehed ja tähed 2006"

Tutvu ja telli: www.loodusajakiri.ee või telefonil 611 5320

Õppimine – ilma selleta ei saa enam hakkama!

Juba „kuulus ja armastatud” Lenin on öelnud „Õppida, õppida, õppida!”.

See on hästi öeldud ja nende sõnadega armastavad ilmselt vanemad oma lapsi õppima motiveerida, öeldes, et õppimine on edasise edukuse saladus.

Leian, et vanematel on õigus, sest õppimine tõesti mõjutab hilisemat edu. Tean omast käest, et noorena on palju tähtsam olla kaaslaste hulgas populaarne ja hinnatud ning vene keele või matemaatika või mis iganes muu tunni ajal on targematki teha kui õpetajat jälgida.

Nüüd tagantjärele oskan ma aga elutargalt väita, et populaarsus on (samamoodi ka ei pea olema) möödunud nähtus. Ühes seltskonnas võib ju nooruk olla kõige lähedam tegija, aga minnes mujale võib sealne seltskond näpuga näidates teda hoopis luuseriks

kutsuda. Seega käesolev populaarsus ei pruugi tagada hilisemas elus mingit tähepsära, küll aga võivad seda teha kooli ajal omandatud oskused ja teadmised.

Õppimist peetakse alati laste tööks, unustades, et õppimine kui tegevus, on tegelikult elukestev protsess. Alustame kasvõi sellest, et kui ma ise titena õppisin inimesi üksikisest eraldama, siis käima nii iseseisvalt kui potil, siis tähti aabitsast lugema, siis integraale, siis autojuhtimist, siis sotsiaaltööd jne jne. Neid asju mida ma olen õppinud on tohutult palju, aga ikka tunnen end juhmina iga kord, kui satun olukorda, mida ma eelnevalt pole õppinud.

Ja teate, neid uusi situatsioone on mu elus kogu aeg – uus töökoht, uued ülesanded, uued inimesed, uus toiduretsept, uus arvutiprogramm, uus telefon (mida ma siiamaa-ni ei oska alati kasutada)... Ja

kõik need uued aspektid eeldavad, et ma õpiksin nendega koos hästi ja efektiivselt toime tulema. Vahel see mul õnnestub, vahel mitte.

Tegelikult tahtsin ma eelneva jutuga jõuda selleni, et motiveeriksin kõiki selle loo lugejaid õppima ja täiendama end pidevalt. Praegu pakutakse täiskasvanutele kõikvõimalikke koolitusi, kursusi ja muid enesetäiendamise võimalusi üle Eesti. Enamasti on neil muidugi see viga, et need toimuvad kas liiga kaugel, liiga pikalt või on liiga kulukad. Seetõttu ei leia paljud võimalust ja tahtmistki töö ja perekonna arvelt kuhugi kalli raha eest õppima minna. Aga võimalusi on ka oma kodukohas.

Näiteks Hasartmängumaksu Nõukogu toetusel toimub 17. novembril kell 14-20, 18. novembril kell 10-15 ning 9. detsembril 10-15 Tõstamaa Koolis koolitus „Koostöö. Enesekehtestamine. Konflikt-

idega toimetulek”. Kursuse viib läbi TÜ Pärnu Kolledži õppejõud Karin Kiis, kes annab huvitavaid ja praktilisi oskuseid selleks, kuidas paremini oma töökaaslastega koostööd teha, kuidas ennast kehtestada ning kuidas käituda konflikti olukorras.

Kuna osalejate arv on piiratud, siis tuleb end eelnevalt registreerida telefonil 508 3834 või e-mailitsi liinakaar@hotmail.com.

On täiesti kindel, et sellega ladne koolitus ei jää viimaseks, vaid neid korraldatakse ka edaspidi. Selleks aga, et koolitus, mis Sind kõige enam huvitab, Tõstamaale jõuaks, tuleb olla aktiivne ja oma huvidest märku anda. Kui Sul on ideid ja soove, siis ootan kõiki ettepanekuid ja mõtteid ülalpool toodud kontaktidel.

Soovitusega õppida, õppida, õppida,

„Lenin-laps” Liina

Hea lapitöö huviline!

4. novembril alustas tööd VAIKE LAPITÖÖ kursus. Järgmine kokkusaamine toimub 18. detsembril kell 11 käsitöötoas lasteaiaruumides.

Loodan rohkelt osalemist.

Info telefonil 523 0820 Pille Martson

Kultuurne sügis lasteaias

□ Lasteaia keskmine ja vanem rühm käisid Tõstamaa kirikus Maimu Valgu akvarellinäitusel.

Tore, et ka eakad inimesed leiavad enese tunnete ja meeleolu väljendamiseks lahendusi ja soovivad neid jagada kaasinimestega. Tänutäheks kinkisime talle kimbu sügislilli ja omajoonistatud pilte. Proua jagas lastele oma luuleraamatuid. Täname!

Oktoobri lõpus tuli meile külla näitleja Heino Seljamaa oma kohverteatriga. Nägime lavastust “Mängult ja päriselt”. Kuulasime igihaljaid “Kõige Suurema Sõbra” laule, laulsime koos näitlejaga ja lõpuks nägime naljakat ja originaalset

kõhurääkimise sketshi. Lastel oli lõbus ja etendus meeldis neile.

Isadepäeva eel küllastasime Tõstamaa töökoja ruumides asuvat puidufirmat. Ega ikka ei oska ette kujutada, mida kusagil tehakse, kui ise üle pole kaenud.

Nüüd teame, et mööblide taile saetakse vineerist välja lausa arvutiga juhitava aparaadiga. Kuna kaks töötavat masinat tekitasid parajat müra, kandsid onud kõrvaklappe.

Ruumis oli näha nii valmistoangut kui ka oma järke ootavaid materjalivirnu. Teises ruumis olid töö kallal ametis onu Toivo, tädid Ina, Laine, Kaja ja Öne. Nemad liimisid ja lõika-

sid spoonidel servi ära. Liim oli hoopis teistsugune, kui meie kasutame – hernereta suuruste graanulitena. Liimimismasin sulatab selle vedelaks. Täname onu Tomekit lahke vastuvõtu eest!

Isadepäeva pidu toimub 17. novembril algusega kell 16. Saalis paneme selleks puhuks välja näituse “Minu isa kuldseid käed”.

Iga isa või vanaisa on ju kodus midagi oma kätega valmis nokitsenud. Mõni koguni perele kodu ehitanud või mööblit valmistanud. Sellisel juhul piisab fotostki.

Niisugused olid lasteaiaste tegemised seekord.

Aita Lind
lasteai juhataja

Vallavolikogu komisjonid annavad ülevaate oma tegevusest

Hariduskomisjon

□ Möödunud aastal moodustati vallavolikogu hariduskomisjon. Komisjoni esimeheks valiti Katrin Tõnisson ja aseesimeheks Rando Rand. Komisjoni liikmeteks said Toomas Mitt, Aita Lind, Ene Jurjev, Urmas Reinfeldt, Galina Mändla, Külli Janson ja Anneli Ärmpalu-Idvand.

Komisjonil on olnud kaks koosolekut. Aasta algul arutasime hariduselu tugevaid ja nõrku külgi vallas, kutseõppe olukorda, täiskasvanute koolitust ja noorsootöö vajalikkust.

Vallal on oma lasteaed ja kool, lasteaiakohti jätkub ning koolis on loodud igati korralik õpikeskkond. Lasteaia põhimureks aasta algul olid logopeedi vähesed tunnid ja Kõpu-Pootsi laste transport liinibussiga.

Tänaseks töötab lasteaias logopeed kõigi abivajavate lastega. Tänu kasvataja Ene Pärna tööle tulemisega on ka Kõpu-Pootsi laste liinibussis saatja olemas.

Kutseõppeks valitud me-renduskallak osutus vähehuvipakkuvaks, aasta algul õppis seda viis noormeest, kellest lõpuks jäi järele kaks. Sellest õppeaastast saab turismi kõrval õppida infotehnoloogiat. Aasta alguses oli lahtine autoõpetuse jätkamine ja juhilubade taotlemine keskkoolis, nüüd on koolil uus õppeauto ja autoõpetus jätkub. Juhilube saavad taotleda ka täiskasvanud. Kevaldel toimusid inglise keele kursused täiskasvanutele.

Augusti lõpus kogunes hariduskomisjon ülevaate saamiseks haridusastuteste valmisolekust uueks õppeaas-

taks. Kool alustas 240 õpilasega ja 26 õpetajaga. Kõik aineõpetajad olid olemas. Enamkulunud koridorid ja klassid olid suve jooksul iluravi saanud.

Lasteaia nimekirjas oli sügiseks kolmes rühmas 53 last. Tööd alustas kuus lasteaiaõpetajat ja kolm -õpetaja abi. Valusaks teemaks on edasilükkuv remont ja väsinud mööbel. Aasta lõpuks proovime välja vahetada laudu-toole, aga suuremate remonttöödega saab alustada uuel aastal.

Lõpetuseks tahaksin tänada kõiki komisjoni liikmeid, eriti Toomas Mitti, Aita Lindu ja Ene Jurjevit, kelle abiga on saanud korda enamus lahendamist vajavad probleemid.

Katrin Tõnisson
hariduskomisjoni esimees

Kultuurikomisjon

□ Neli küsimust volikogu kultuurikomisjoni esimehele Rando Rannale

Kui palju olete koos käinud?

2006. aasta jooksul on olnud kolm suuremat koosolekut ja paar väiksemat kohtumist. Üks koosolek on veel sel aasta tulemas.

Mida on korda saadetud?

Põhiline töö kultuurikomisjoni jaoks on olnud Tõstamaa valla aasta kultuurikalendri koostamine ning selles kajastavate suuremate ürituste (vallapäevad, jõulupidu jt) korraldamise arutamine.

Kultuurikomisjon arutab ka millist inventari on vajalik soetada rahvamajja, kuidas kasutada olemasolevat in-

ventari, kus vaja rahvamajas teostada parendustöid jne.

Millise hinnangu annad komisjoni tööle? Kas see, mida tahtsite korda saata, on ka realiseerunud?

Komisjoni töö aitab kultuurirjuhi tööd paremini korraldada. Kuna komisjoni kuuluvad inimesed mitmetelt elualadelt ja erinevatest valla piirkondadest, siis kujuneb läbi arutelude parem kultuurikorraldus vallas, kui seda teeks üks inimene. Arvan, et meie töö on olnud viljakas.

Aasta jooksul on toimunud hulgaliselt erinevaid üritusi, millest välja tahaks tuua eriti Tõstamaa 10-nda valla-päevi. Soetati osa planeeritud inventarit.

Töötavad mitmed ringid

erinevatele vanusegruppidele.

Millised on plaanid järgmiseks aastaks?

Kindlasti jätkame Tõstamaa rahvamajas paljude hädasti tarvilike investeeringute planeerimist vastavalt võimalustele. Piiratud eelarvevahendite tõttu lükkub osaliselt planeeritud inventari soetamine järgmisse aastasse. Aasta alguses koostame 2007. aasta kultuurikalendri.

Suured tänud Tõstamaa vallavalitsusele ja inimestele, kes kultuurikomisjoni tööle ning erinevate ürituste korraldamisele kaasa aitasid! Eriti tahaks tänada kultuurijuhti Önnela Pärnastet.

Küsis TT

Revisjoni- ja majanduskomisjonid

□ Revisjoni komisjon kontrollis 2005 aastal valla poolt sõlmitud üüri ja rendilepingute korrektsust, samuti vaadati läbi omaalgatus programmist saadavate toetuste määramine ja aruandlus. Edaspidi soovitati nõuda rangemalt kulude dokumente.

Majanduskomisjon alustas novembris järgmise aasta eelarve ettevalmistamist. Järjepidevalt tegeldakse valla üldplaneeringu täpsustamise ja lisaettepanekutega. Jooksvad küsimused lahendatakse otsesuhtlemise korras vallavalitsusega. 2006-nda aasta tähtsamateks töödeks oli jätkuvate veetrasside ra-

jamine alevikku ja raamatukogu remont. Järgmise aasta investeeringud sõltuvad projektide realiseerumisest. Isiklikult tahaksin, et praegu kasutuna ja lagunevana seisev Seliste meierei saaks funktsiooni ja hoone korda.

Eduard Vilbre
revisjoni- ja majanduskomisjonide esimees

Sotsiaalkomisjon

□ Tõstamaa valla alatine sotsiaalkomisjon on moodustatud seitsme liikmeline. Komisjoni koosseis on järgmine:

1. Heino Tamm (esimees)
2. Alex Trope (aseesimees)
3. Reet Rand
4. Kirsti Talu
5. Enda Väli
6. Rita Algpess
7. Merike Tuulmees

Komisjon käib koos kord kuus ja tegeleb järgmiste probleemidega:

□ Sotsiaalhoolekande arengukava väljatöötamine, kus lähiaastate tegevuskavaspe märgiti järgmised tegevused:

- Tõstamaa hooldekodu remondi lõpetamine ja pargi korrastamine
- Olemasolevate sotsiaalpin-dade remont
- Noortetoa loomine
- Lasteaia remont ja haljastus
- Avahoolduse laiendamine
- Töötute aktiveerimine ja ümberõpe
- Eakate ja puudega inimeste päevakeskuse loomine
- Asutustesse ratastooliga sissepääsu võimaldamine
- Invataksko teenuse väljaarendamine

□ Sotsiaalsuunitlusega avalduste ja kaebuste läbi vaatamine ning nende lahendamiseks ettepanekute esitamine.

□ Ettepanekute tegemine sotsiaalhoolekande eelarve koostamise ja eelarve projekti kohta.

□ Volikogu määruste ja eel-nõude algatamine.

□ Riskirühmade väljaselgitamises osalemine, olukorraga tutvumine ja abi suunamine.

Kõige suurem töö sel aastal on Seliste sotsiaal-maja veevärgi ja kanalisatsiooni korraldamine.

Heino Tamm
sotsiaalkomisjoni esimees

Ei saa me läbi Lätita ...

Pisukese kadedusega imetleb Sutikas kämpingumajade murukatuseid.

Juba kümme aastat on Pärnu maavalitsus korraldanud koolitus- ja õppereise maakonna turismiettevõtjatele.

Et juubelireis põnevam oleks, sõideti külla naabritele Lätti Limbaži maakonda. Meie kandi rahvast oli ilma kaemas Juss ja Liivi Merelaiust, Aare Ermistust ja Tiit Riidalt.

Reisikava oli seatud lätlaste poolt ja eks ta võttis kohati ikka sõnatuks. Limbaži maakonda piirab ühelt poolt lahke liivarannik ja teisalt arvukad järved ja jõed. See-ga on turisminduseks igati sobilikud võimalused. Hakatuseks viidi meid vaatama traditsioonilist silmupüüki Salacgrivas.

Kuigi ilm oli vihmane ja vilu, tutvustasid lühikeste käistega mitmendat põlve silmupüüdjad oma tööriistu ja püüginippe. Otse röstahjust võetud soojad ja rammusad kalad maitsesid enamikule ülihästi.

Seejärel viidi meid Kaarna turismitalu, sõitsime tükk aega, enne kui üles leidsime. Selline soe ja tore maamees, kes kunagi alustas

väikese saunaga ja nüüd ehitab juba teist suurt maja ööbimiseks. Selles talus peetakse palju pulmi ja suvepäevi. Kogu kompleks asub toredas jõekäärus, kus koprad lausa akna all puid teritavad ja kalad lupsutavad.

Peale kosutavat sooja teed asusime otsima Rakari kämpingut, kus plaanitud pi-

Uudishimulike eestlastena uurisime, kust küll vennasrahvas selle rahapaja on leidnud?

dime ka lõunatama. Siltide ning viitadega ei ole jõutud veel väga tegeleda, tunnistasid õhtusel kohtumisel lätlastes isegi.

Üldse tundus, et lätlaste rajatised on metsikult suurejoonelised ja mastaapsed. Näiteks, et sõidad natuke keset võsa ringi ja äkki ilmub uhke hoonetekompleks koos staadionide, kalatiikide, saunade, valgustuse ja peene kiviparketist kõnniteedega

justkui muinasjutus päeva-valgele.

Uudishimulike eestlastena uurisime, kust küll vennasrahvas selle rahapaja on leidnud, et uhkeid ehitisi kerkib nagu seeni, aga salasõna oli lihtne – SAPARD. Rakari murukatustega kämpingumajad olid väga armsad ning peamaja jättis päris lossi mulje, meie imestuseks oli siin isegi igas vannitoas telekas. Korralikus läti ehitises on kindlasti kolm kohustuslikku komponenti: punane tellis, hiiglaslikud puittalad –postid ja raudkivi. Ka siin olid need materjalid esindatud, lisaks kõiksugu muud luksust.

Lõunasöögiga meil just kõige paremini ei läinud – oli küll pidulik pikk laud, aga tuim tundmatu kala fooliumis kastmepiisa, ahjukartuli, vokitud zucchini, porgandi ning lillkapsaga, kahandas muidu suursugust muljet. Viimastena toodi praed tagasihoidlikele Tõstamaa meestele ja nende eine koosnes juba ainult kolmest komponendist, sestap kulus kastme asemel õlut pisukese jagu rohkem.

Edasi läks sõit Limbažisse,

Juss silmutaltsutaja.

kus külastasime toreda giidi saatel koduloomuuseumi. Õhtul oli meile korraldatud kohtumine kohalike turismiettevõtjatega. Aega oli napilt ja nii ei jõudnud aeglased eestlased päris vennastumiseni, aga ülevaade maakonna turismindusest saadi küll.

Ööbima ja õhtusöögile oodati meid Pernigele hotelli ja kõrtsi – igati hubane koht puhkuseks. Meie seltskonnal ei tahtnud jutt lõppeda, sest nii tore on peale töörikast suve kogemusi vahetada ja lõbusaid lugusid vesta. Kahjuks visati meid kell üksteist

Eesti meeste esimene pott just päris hästi välja ei tulnud.

Tüüpiline Läti maja - tellist, maakivi, kivistust ja suurejoonelisust, aga ööbida oli siin mõnus.

kõrtsist välja ja Sutika priskeid Ermistu angerjaid hävitasime keskööl hotelli fuajee nahkdiivanitel otse purgist taskunoaga.

Hommikuks oli lumi maas ja meie tee viis Duntesse Münchhauseni maailma. Nimelt abiellus 1744. aastal kuulus mees siin oma armastatu Jacobinega. Kuue aasta pärast lahkuti koos Saksamaale. Peale muuseumi oli võimalik jalutada viie kilomeetri pikkusel teemaraajal ja külastada restorani. Suvel tuleks siia kindlasti tagasi tulla, sest koht on seda väärt. Olgu lisatud, et kogu kompleksi rahastavad kaks läti miljonäri.

Seejärel käisime tutvumas, kuidas tehakse musta keraamikat ehk siis kaunis tarbekeraamika, mis on põletatud õues suures okaspuudega köetavas ahjus nii, et suits saaks oma kunstiloominguga iga eseme eriliseks muuta. Loomulikult valdas

kõiki meeletu ostupalavik.

Sellesse päeva mahtus ka chinchiljade farmi külastus. Veel eelmisel aastal krõmpsutas samas ruumis kümme lehma, nüüd aga 600 karvalooma. Euroabiga tehti ruumid korda ja uuele ärile tuult tiibadesse. Enne veel, kui kodule ette võtsime, külastasime Igate ja Birinu losse, väga uhked mõlemad, neis peetakse palju pulmi ja koolitusi.

Hoolimata uhketest majadest sai reisiseltskonna eriliseks lemmikuks Skultes asuv väike Hõövelpingi nimeline külalistemaja. Peremees ise pidas mõni aeg tagasi Riias sisekujundaja ametit, aga hing ihkas maale ja nii ta no-kitseb lammustustelt leitud vanade puutükkide kallal, puhub sisse uue hinge väga stiilipuhtalt ja armsalt.

Taaskord tuli tõdeda, et ilu on nii ligi nagu õnnigi ja meie jõudsime jälle rikkama-na koju.

Ülle Tamm

Laululapsed käisid end proovile panemas

5., 11. ja 12. novembril avanes tore võimalus Tõstamaa valla parimatel laululastel osa võtta Pärnumaa noorte solistide konkursi eelvoorust "SÜGISULG 2006". Osavõtjaid oli maakonnast palju ja professionaalsel žüriil oli väga raske nende seast üksikuid võitjaid välja selgitada, kes pääsevad lõppkontserdile, kus veel omakorda selguvad kogu maakonna võitjad. Saime kuulata ja imestada, kui hästi lapsed laulavad. Meie valla laste esitused õnnestusid samuti kõik suurepäraselt. Oleksite te ise kohal olnud? Seda on raske sõnadega kirjeldada. Mis me ikka ainult oma valla rahvale laulame? Suurema kogemuse saamise pärast tasus Pärnus osaleda kindlasti.

Olgu siis siinkohal ka meie seltskond uhkusega ära nimetatud: Kadri Kase, Helevi Jurjev, Teele Tõnisson, Heiko Piirme, Krislin Kasemets, Agnes Janson, Lilleriine Lille, Keiu Anderson, Ly-Andra Pärnaste, Maret Palusalu, Kirsika Karbus, Mari-Liis Vaher, Marit Karotamm ja Eda Vallimäe.

Meil on suur rõõm ka ühe võidu üle. Nimelt valiti Maret Palusalu konkursi lõppkontserdile! Teda võib kuulama minna Pärnu Kontserdimajja 17. novembril kell 18. Soovime talle kogu valla rahvaga tulevikus kõike head, mis lauljal vaja läheb! Palju õnne, Maret!

Tegelikult on meil, nagu teame, rohkem häid ja andekaid lauljaid. Seda võime juba näha-kuulda kevadel, kui toimub meie valla solistide konkurss 2007. Seniks soovime kõigile lauljatele julgust, laulurõõmu ja väge!

Õnnela

EELK TÕSTAMAA MAARJA KOGUDUSE TEATED

Pühapäeval, 19. novembril kell 14

JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA, SURNUTE MÄLESTAMINE

Pühapäeval, 3. detsembril kell 14

I ADVENDI JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Pühapäeval, 17. detsembril kell 14

III ADVENDI KONTSERT-JUMALATEENISTUS

laulab Audru valla segakoor

Pühapäeval, 24. detsembril kell 16

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS

Koguduse õpetaja Tiina Janno, telefon 5562 9595

Sillametsa talu teatab, et kevadel tulevad Hollandist uued

**MAASIKASORDID
FRIGOTAIMEDENA.**
Kes huvitatud või vajab suuremas koguses, võtke aegsasti ühendust!

Milvi, telefon 528 0086 või 449 6354.

Vana pilt jutustab

Madis Lõobas 1960. aastate paiku Ermistu lautade ees.

Madis Lõobas oli eriliselt tundlike kätega

□ Sellel pildil on kunagine Ermistu küla mees Madis Lõobas. Vanem põlvkond mäletab kuulsat ungrutõetegi Madist hästi, sest tema abi vajasis aeg-ajalt kõikide talude loomad.

Madis oli Ermistu karjamõisa sulane ja karjamees. Pere elas Ermistu mõisastalaste majas (hilisem vallamaja) ja peale mõisamaade jagamist mõisatalli karjaköögis.

Lõõbased said talukoha kaunis karjamõisa tallide lähedale, nimeks Toominga. Elumaja (rehielamu) sai valmis aastal 1926. Maja ehitati osaliselt mõisaküüni sisse (sellega risti). Rehealuse seinteks jäid mõisaküüni kõrged kivimüürid. Lõõbaste maja on kahe endise küla piiril - kambriots jäi Lepaspää külla. Ise nad naljatavad, et elame Ermistu külas, aga magamas käime Lepaspää külas.

Madisel oli kolm poega. Praegu jätkavad Toomingal poeg Artemi (Ats) naine Linda (sünd. 1921, pärit Tõhelast Alu külast kingsepp-

meistri Villem Tomiste tütar) ja Linda tütar Helle - Tõstamaa kuulus kondiiter.

Madis pidas mõisas selgeksõpitud ungruametit kogu elu. Ja mitte ainult Tõstamaa vallas, tema abi vajatud ka Varbla kandis. Teatakse rääkida, et kord "lõiganud" ta ühel päeval 20 hobust! Ei ühelgi tema lõigatud loomal polevat haavad "halvaks" läinud, sest töö oli puhtalt ja korralikult tehtud.

Õeldakse, et tal olnud eriliselt tundlikud käed. Lõiganud taskunoaga lehmale vasika välja, ka hobuse varsa on ta taskunoaga ilmale aidanud. Ja ikka õnnelikult, päästes nii sündija kui vanalooma. Sama töö raamatutarkuse täpse jälgimise järgi, polevat õpetatud meestel sageli õnnestunud. Tõstamaa noored loomaarstid käinud ikka Madise juures õppimas.

Madise poja Artemi (Ats) naine Linda jutustas, et peale Madise surma olnud loomaarstid Madise töövahenditest väga huvitatud ja ta

jaganudki need ära. Alles olid veel Madise täkutangid. Need andis Linda 1983 mulle kaasa ja nüüd on need Tõhela muuseumitoas selle

Lõiganud taskunoaga lehmale vasika välja, ka hobuse varsa on ta taskunoaga ilmale aidanud.

avamisest (2000. a.) alates vaadata. Linda ütles, et Madise elu oli üks suur tööpäev! Töö andis hea tervise. Ungrutööd teinud ta kõrge vanuse ni. Inimesed kiidavad ta sõbralikkust. Sageli kutsuti teda ka öösel loomahädadele abi andma, siis lausunud Madis vaikselt - lähme vaatame, mis teha annab!

Mäletan minagi Madist ja tema kollaste metallist äärtega "tööriistakotti", vahest lilleõis mütsi ääres. Ja sedagi, kui poisse hirmutati - vaat kui Madis tuleb!

Lisaks meisterlikule elutööle, tegi ta veel imekaunist käsitööd. Naljaasi oli tal ilusad kirjud kindad kududa. Eriti palju on ta heegeldanud - mitu suurt kaunimustrilist päevatekki, laualinasid, rääkimata äärepitsidest jm. Tõhela meiereis (varem viidi Ermistu talude piim Tõhela meiereisse, öeldi: piimal käies) olnud tal alati käsitöö kaasas. Istus vankris piimannõu otsas ja kudus.

Ermistu küla inimesed on meenutanud, et neis peredes, kus käsitööd ei tehtud, peatunud Madis pikemalt ja jutustanud natuke nõökamisi ekstra põhjalikult oma pitsimustritest, ise seejuures heegeldades või kududes.

Madis suri 85. eluaastal (1969) oma poja Artemiga (Ats) ühel päeval. Veel surmapäeva õhtul lõpetanud ta varraste klõbinal kindaot- sa kinnitegemise ning öösel olnud majandi loomalaudas öövalves.

Vaike Hang
kodu-uuriija

Tõstamaa niidud, rohelist täis

Möödunud sajandi kolmekümnendate aastate koguteoses "Pärnumaa" on Tõstamaa kihelkonda hinnatud taimestikult kõige mitmekesisemaks ja huvitavamaks piirkonnaks Pärnumaal.

Iseäranis huvipakkuvad olid siinsed rannaniidud ja puisniidud. Aleksander Raukas on oma 1930. aastal ilmunud Pärnumaa talumetsade kirjelduses märkinud, et Tõstamaa heinamaad on "tüübilised Loode-Eesti puisniidud, nende vöö ulatub 1–2 km laiuse ribana Pootsi asundusest alates maantee ja mere vahel kuni kihelkonna läänepiirini".

Rannaniite leidis peaaegu kõikjal rannikul ja eriti Manilaiul. Pilliroog oli tol ajal võrdlemisi haruldane. Inim-asustus oli siis Tõstamaa kihelkonnas ka tunduvalt tihedam, siin elas üle 20 inimese ruutkilomeetri kohta (kokku ligi 5000, praeguse 1600 asemel). Seega jätkus ka inimesi, kes jõudsid neid rohumaid niita ja koduloomi karjatada.

Nüüdisajal näeme niitude kunagisest rikkusest vaid riismeid: siin-seal kinnikasvavad puisniidulapid ning roogu kasvanud kunagised rannaniidud. Üht-teist on viimastel aastatel suudetud loodushoiutoetuse või muude toetuste abil majandada. Vähemasti võivad huvilised turistid mõnes kohas oma silmaga näha, milline oli sinne tavaline maastik veel aastakümneid tagasi. Praegusajal on üsna raske öelda, kui suur on Tõstamaa valla niitude pindala. Rohumaade andmebaasi peab pärandkoosluste kaitse ühing, kes sel aastal inventeeris ka Tõstamaa valla rohumaid. Nüüd sisestatakse välitööandmeid ja töödeldakse neid, nii et ilmselt mõne kuu pärast saaks avaldada täpsemaid arve rohumaaude nüüdisaegse

Lambad ja Shoti mägiveised on püganud Manilaiul asuva karjamaa endise roostiku kauniks muruks.

olukorra kohta.

Mõningaid niite on hakatud küll uuesti majandama, aga kohe tekib küsimus: milleks see kõik hea on? Ju see on otstarbekas, kui riik maksab toetust keskkonnateenituse või PRIA kaudu ning summad kokkuarvutatult polegi väga väikesed. Rohumaa on oluline osa meie harjumuspärasest maastikust ning kas või seetõttu maksab

Eks samas ole ka endal kena elada, kui pilliroog või pajuvõsa kõõgiaknast sisse ei kasva.

seda hoida. Enamasti ei tundu nii lihtne argument aga veenev.

Teadlased ja looduskaitsjad räägivad muidugi palju elustiku mitmekesisusest ja kaduvatest liikidest ning üks neil ole omamoodi õigus. Üksnes rohumaaudel kasvab Eesti ohustatud taimeliikidest ligi kolmandik ning vaid rohumaaudel elavaid loomaliike on üksjagu. Kui

rannakarjamaid ei niideta, siis kasvavad need peagi roostikku; puisniidust saab võsamets. Elupaik koos seda seni asustanud liikidega asendub uue ja vähem väärtusliku kooslusega.

Küllap kõik, kes on käinud niidetud puisniitudel või rannakarjamaadel, on hoomanud nende rohumaaude erilist ilu. Ilu teadagi patata ei panda, küll aga võib kena ümbrus ka otseselt rahhas mõõdetavat kasu tuua. Illus maastik on üks põhjusi, miks Tõstamaa ümbruses käia, siinseis turismitaludes peatuda ning kas või kohalikest poodidest sisseoste teha. Eks samas ole ka endal kena elada, kui pilliroog või pajuvõsa kõõgiaknast sisse ei kasva.

Puisniit võiks ka nüüdisajal olla tulus mahetootmises või enda tarbeks kütte varumisel. Kunagi, 1930ndatel hõlmasid Tõstamaa kihelkonna talude metsamaade pindalast 83% puisniidud, karjamaametsad 15% ja "päris" metsad vaid 2%, kusjuures talud kütsid 30% ulatuses puudega ja 70% hao ja "kaikapuudega". Üksnes karjatamiseks ei hoia karja-

maad võsastumast, võsa oli aga tarvilik kütteks.

Praegusel ajal on pilt hoopis teistsugune: kunagistest puisniitudest ja karjamaadest on enamasti saanud metsad. Küllap leiaks tahtmise korral turgu ka hakkpuidule või lihtsalt küttepuule ka Tõstamaa vallas. Pärast-sõjaaegsed lehtmetsad pole paraku palgipuuna kuigi arvestatavad ega tasu väga loota, et neist kasvaksid erilised palgipuustud. Seega igati sobiv kooslus puisniidu või karjamaa taastamiseks.

Kui võsa ja väiksemad puud hakkpuiduks tehtud, on paras aeg soetada lihavesed. Kogu vaev seisneb ju põhiliselt loomade hankimises ja karjatara ehitamises; ei mingit igapäevast lüpsmist ja länikute vedamist! Häid kogemusi on jagada Kihnu väina merepargil, näiteks Manilaiult, kus lihloomade abil hoitakse edukalt rannaniitu lagedana. Senistele kogemustele toetudes võib küll loota, et rannaniitude ja puisniitude tulevik Tõstamaal pole päris lootusetu.

Toomas Kukk
ajakirja „Eesti Loodus“
peatoimetaja

XXIII Tõstamaa jooksu lõpuprotokoll

1. Hasso Paap 25.48, M 1 (Vändra); 2. Erko Õunapuu, 26.22, M 2 (Nõmme KJK); 3. Mario Mustasaar, 26.41, M 3 (Audru); 4. Janor Soop, 27.52, PA 1 (SK Altius); 5. Vahur Mäe, 27.56, M 4 (Sõudeklubi "Pärnu"); 6. Kaur Kuura, 28.36, PB 1 (Audru); 7. Toivo Tinast, 28.48, PB 2 (TKK 8); 8. Ando Stimmer, 28.56, M 5 (Raudmees); 9. Raigo Rõõmussar, 29.15, M 6 (Audru); 10. Toivo Marus, 29.36, PA 2 (Kutsehariduskeskus); 11. Tauri Hunt, 29.37, PA 3 (Audru); 12. Tambet Mäe, 30.00, PB 3 (Audru); 13. Joe Lepp, 30.04, M 7 (Pärnu ÜJP); 14. Jüri Leesmäe, 30.31 (MVII 1 (OK WEST)); 15. Risto Rohla, 30.53, M 8 (HRS); 16. Rainer Sutt, 31.32, PA 4 (Varbla); 17. Taa- vi Marus, 31.34, PB 4 (TKK 9a); 18. Meelis Kukk, 31.40, MVI 1 (SK Jõulu); 19. Aare Pleimann, 32.38, MVI 2 (Varbla); 20. Reimo Piile, 32.45, M 9 (Mirage); 21. Andres Siim, 33.12, M 10 (OÜ Ampiro Puit); 22. Remo Joosep, 33.24, PA 5 (Audru); 23. Gerol Jugala, 33.40, PA 6 (Audru); 24. Tauri Tinast, 33.47, PC 1 (Pärnu Hansa G); 25. Üllar Pärnat, 33.59,0, PA 7 (Audru); 26. Laurits Puust, 33.59,9, PA 8 (Audru); 27. Valdi Killing, 34.05, MVI 3 (Audru); 28. Kaidi Keir Kukk, 34.08, TC 1 (SK Jõulu); 29. Rene Mustasaar, 34.12, M 11 (Audru); 30. Jarmo Tael, 34.52, PA 9 (Audru); 31. Kaja Traks, 34.56, NVI 1 (Teater Endla); 32. Vahur Mäe, 36.15, PD 1 (Audru); 33. Kuido Killing, 36.22, M 12 (Audru); 34. Leenu Aava, 36.48, TB 1 (TKK 9a); 35. Argo Alasi, 37.37, PA 10 (Tõstamaa 9b); 36. Janne Pedaja, 37.52, TA 1 (TKK 11); 37. Reigo Mändla, 37.55, M 13 (Lao küla); 38. Brian Karlik, 38.00, MVI 4 (Pärnu); 39. Allan Lullu, 38.06, PA 11 (Varbla); 40. Maido Kaja, 38.09, M 14 (Pootsi); 41. Merilin Mitt, 38.10, TA 2 (TKK 11); 42. Tarmo Laan, 38.56, M 15 (Tõstamaa); 43. Sven Jürgens, 39.03, M 16 (Tõstamaa); 44. Teele Tinast, 39.06, TA 3 (TKK 9a); 45. Otto Kirsi, 39.12, PC 2 (Audru); 46. Markkus Pulk, 39.24, PD 2 (Keila); 47. Joel Pulk, 39.25, M 17 (Malev); 48. Mariia Kalbach, 39.31, TB 2 (TKK 8); 49. Signe Heindla, 39.31, TB 3 (TKK 8); 50. Tauno Tinast, 39.37, M 17 (Pärnu); 51. Ülo Marus, 39.59, M 18 (Tõstamaa); 52. Liia Oidjärv, 40.35, NVI 2 (Tõstamaa); 53. Liina Laasma, 41.11, TB 4 (TKK 8); 54. Urmo Gustavson, 41.12, PA 12 (Audru); 55. Karl Tilk, 41.20, PB 5 (TKK 8); 56. Andres Ervin, 41.43, PB 6 (Audru); 57. Lembit Mäe, 41.46, PA 13 (Audru); 58. Elina Jelisejev, 41.59, TD 1 (TKK 5); 59. Alvar Maruse, 42.14, M 19 (Tõstamaa); 60. Lauri Sahtel, 42.15, M 20 (Tihemetsa); 61. Epp Tuisk, 42.16, N 1 (Tõstamaa); 62. Kaire Pilt, 42.43, N 2 (Haanja); 63. Venno Press, 43.06, M 21

(Malev); 64. Kertu Keel, 43.09, N 3 (Malev); 65. Sille Rohla, 43.15, N 4 (Tallinn); 66. Aivo Tõnning, 43.18, PC 3 (TKK 7); 67. Lembe Veskimägi, 43.55, NVI 3 (Tõstamaa); 68. Andres Sahtel, 44.14, M 22 (Malev); 69. Aine-Ervin Karlson, 44.15, M 23 (Malev); 70. Kaja Lepp, 44.22, N 5 (Terviseparadiis); 71. Enno Kase, 44.34, MVI 5 (Tõstamaa); 72. Martin Vallimäe, 45.05, M 24 (Tallinna Ülikool); 73. Arvo Asu, 45.19, MVII 2 (Läänemaa Metsküla); 74. Heidi Sepp, 45.28, N 6 (Tõstamaa); 75. Madis Veskimägi, 45.37, MVI 6 (Tõstamaa); 76. Ave Mägi, 46.18, TA 4 (TKK 12); 77. Rando Rand, 46.29, M 25 (Malev); 78. Kaido Martson, 46.43, M 26 (Malev); 79. Paul Tilk, 46.54, PC 4 (TKK 7); 80. Andreas Leerima, 47.04, PC 5 (TKK 7); 81. Elerin Nergi, 47.15,4, N 7 (Pärnu); 82. Priit Kaljurand, 47.15,7, M 27 (Tõstamaa); 83. Merle Juurik, 47.44, TB 5 (TKK 7); 84. Kaisa Sutt, 47.48, TB 6 (TKK 7); 85. Kaur Kalamets, 48.10, PD 3 (Audru); 86. Mailin Tetsmann, 48.33, TA 14 (Tõstamaa); 87. Grete Adler, 48.34, N 8 (Tõstamaa); 88. Janno Pavlov, 48.43, PD 4 (TKK 3); 89. Kätlin Jürgens, 49.40, N 9 (Tõstamaa); 90. Jaan Rea, 50.26, M 28 (Malev); 91. Kaspar Saagim, 51.03,6, PC 5 (TKK 4); 92. Lille-rine Lille, 51.03,8, TD 2 (TKK 4); 93. Laura Pärna, 52.08, TB 7 (TKK 8); 94. Keir Lomp, 52.09, TB 8 (TKK 8); 95. Eleri Birk, 52.10, TB

9 (TKK 8); 96. Heiko Mändla, 52.34, PC 6 (TKK 7); 97. Mai Uibu, 53.01, N 10 (Malev); 98. Samuel Allikas, 53.58, PC 7 (TKK 6); 99. Kadri Salu, 54.41, TA 15 (TKK 12); 100. Eda Vallimäe, 54.42,1, TA 16 (TKK 12); 101. Karoliine Kask, 54.42,2, TA 17 (TKK 12); 102. Marie Kriisa, 54.42,3, TA 18 (TKK 12); 103. Liisa Randmäe, 54.42,4, TA 19 (TKK 12); 104. Raili Männamäe, 54.42,5, TA 20 (TKK 12); 105. Janet Siim, 54.43, TD 3 (Hansag.); 106. Kristel Jürgens, 54.55, N 11 (Tõstamaa); 107. Ingrid Jelisejev, 1.03,49, TD 4 (TKK 4); 108. Üllar Marus, 1.03,59, MV I 7 (Tõstamaa); 109. Liis Lehtla, 1.05,41, TB 10 (TKK 8); 110. Taavi Tõnisson, 1.05,42, PA 15 (TKK9a); 111. Kati Kuura, katkestas, TA 21 (Audru)

Lastejooks

1. Vahur Mäe, 3.23,3, 8(Jõõpre); 2. Thomas Rudnitski, 3.35,3, 8 (Tõst kk 2.kl); 3. Kevin Heamets, 3.37,1, 8 (Tõst kk 2.kl); 4. Herman Koppel, 3.40,1, 9 (Laagri); 5. Allar Martson, 3.47,1, 9 (Tõs kk 3.kl); 6. Carl Saarmaa, 3.55,5, 9 (Audru); 7. Piret Mäe, 4.01,2, 7 (Jõõpre); 8. Laura Jõe, 4.09,0, 9 (Tõst kk 3.kl); 9. Tanel Tuulmees, 4.11,9, 8 (Tõst kk 2.kl); 10. Helevi Jurjev, 4.20,9, 7 (Tõst kk 1.kl); 11. Alice Teki, 4.21,5, 9 (Tõst kk 3.kl); 12. Marleen Koppel, 4.24,2, 7 (Laagri); 13. Liisbeth Sikk, 4.24,5, 7 (Tõst kk 1. kl); 14. Teele Tõnisson, 4.26,7, 8 (Tõst kk 2.kl); 15. Mihkel- Avo Kask, 4.29,4, 8 (Tõst kk 2.kl); 16. Agnes Janson, 4.35,6, 9 (Tõst kk 3.kl); 17. Anne- Mai Raavik, 4.36,9, 8 (Tõst kk 1.kl); 18. Kertu Lille, 4.43,2, 6 (Tõst LPK); 19. Rasmus-Oliver Veskimägi, 4.57,2, 7 (Tõst kk 1.kl); 20. Sten Kiinvald, 5.02,0, 6 (Tallinn); 21. Aigar Paluoja, 5.13,0, 6 (Pärnu); 22. Robin Sikk, 5.20,1, 5 (Tõst LPK); 23. Loret Miidu, 5.24,0, 9 (Tõst kk 3.kl); 24. Henty Lepp, 5.42,7, 5 (Pärnu); 25. Ave-Ingrid Veskimägi, 5.52,3, 5 (Tõst LPK); 26. Indrek Teki, 6.33,0, 6 (Tõst LPK); 27. Mairin Toodo, 6.35,9, 4 (Audru); 28. Maria Toodo, 6.38,2, 6 (Audru); 29. Mathilda- Maria Tork, 6.43,1, 4 (Tõst LPK); 30. Hanna Veinjärv, 7.20,2, 5 (Tallinn); 31. Katre- Maris Veskimägi, 7.43,6, 2 (Tõst LPK); 32. Rebecca Pulk, 7.55,3, 2 (Tõst LPK); 33. Marleen Sahtel, 11.44,5, 2 (Tõst LPK)

Kepikõnd

Mare Tetsman, Astri Martson, Mari Lühiste, Efeline Liiv, Jaanika Soosaar, Kaidi Lumera, Triinu Pert, Maarja Lühiste, Ave Martson, Elli Teki

Spordiklubi

VÕRKPAALL

□ Tõstamaa võrkpalli nais- ja meeskond osalevad Pärnumaa meistrivõistlustel II liigas. Seni on tulnud naiskonnal vastu võtta kaotused Paikuse ja Halinga võistkondadelt. 15. novembril kell 19 mängitakse Tõstamaal SK Kalju naiskonnaga.

Meeskond on seni kaotanud Halingale ja võitnud Paikuse II ja Are meeskonda. Tõstamaal mängitakse 22. novembril kell 20 Toriga ja 13. detsembri Maavalitsusega.

Spordiklubi

Pühapäeval,
19. novembril kell 10
Tõstamaa rahvamajas
**PAARISVÕRKPAALLI-
TURNIIR
SEGAPAARIDELE.**

Osalustasu 30 krooni.
TULE OSALEMA!

Mälumängurid avasid hooaja

Traditsioonilise Tõstamaa mälumängu selle hooaja avamängule 7. novembril rahvamajas kogunes 13 võistkonda.

Joel Kuke küsimustele teadis seekord kõige rohkem õigeid vastuseid võistkond Vaska koosseisus Mare Pärna, Anni Volgerad, Õie Raist ja Hendrik Raist. Teise koha saavutas võistkond Okas (Leo Salk, Õne Salk, Marek Salk, Indrek Meras) ja kolmanda koha võistkond Viisteist (Kadri Salu, Marie Kriisa, Õie Merimaa). Järgnesid Einsteinid, Üksteist, Lea, Tõhela, Pootsi, Lõvisüda, MM, Kaja, Nulli-

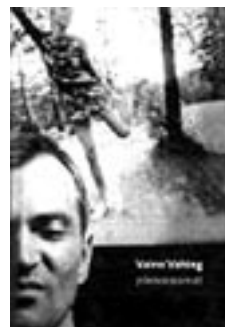
Kolmanda koha saavutanud võistkond koos mängujuhiga.

ring ja Optimistid. Järgmine mäng toimub 28. novembril algusega kell 19 rahvama-

jas. Veel jätkub kohti uutele võistkondadele!

Spordiklubi

Lugemissoovitus

Sügis käes, saagid salves. Õues on puud raagus, lõrts, vihm ja hõlmurebiv sügistuul. Seega sobiv aeg ahi või kamin küdema panna ja üks huvitav raamat kätte võtta.

Seekord soovitan Vaino Vahingu "Päevaraamatut". Vahing on praegu kuuekümne kuue aastane, aga oma raamatus kirjeldab ta sündmusi viie aasta jooksul alates 1968-ndast aastast (Vahing oli siis kahekümne kaheksa aastane).

Sel ajal oli Vahing Jämejala Psühhoneuroloogia haiglas psühhiaatriaekspert. Siis tundis ta tungivat vajadust teostada end ka kirjanikuna, on kirjutanud palju lühijutte ja eriti näidendeid ("Suvekool", "Testament", "Potteri lõpp" jt.). Mõnes näidendis mängis ta Vane-muise teatris ka ise kaasa. Samuti on ta esinenud filmides ("Tuulte pesa", "Corrida").

Aastaid kirjutas Vahing teatriarvustusi, mistõttu puutus tihedalt kokku tuntud näitlejate, lavastajate ja näitekirjanikega. Ta oli kümme aastat abielus kirjanik Maimu Bergiga.

"Päevaraamatust" seiklebki Vahing koos Maimu Bergiga tuntud kultuuritegelaste seltskonnas. Mind köitis teost lugedes see ausus, kuidas ta kisub lugeja ees alasti nii enda kui ka kaastegelaste sisemaailma. Psühhiaatrina valdab Vahing seda kunsti filigraanselt.

Huvi kütab lõpuni üles ka asjaolu, et peaaegu kõik raamatutegelased on üldsusele tuttavad.

Õdusaid õhtuid raamatuga.

Efeline

Algamas on traditsiooniline Tõstamaa Spordiklubi VÕRKPAALLITURNIIR

Osalema oodatakse kuni 8 liikmelisi võistkondi (4N+4M), platsil 3+3

Mängud toimuvad esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti vastavalt ajakavale alates 20. novembrist

Registreerimine 17. novembrini sport@tostamaa.ee (võistkonna nimi ja liikmete nimekirj). Info 506 1930, Osavõtutasu 200 krooni võistkonnalt

TULE LÖÖ KAASA

Pakume LUMELÜKKAMISTEENUST traktor T-150-ga Kavaru, Pootsi ja Seliste piirkonnas. Aivar Rand telefon 5355 6504 või 528 0086.

Ära anda soodsalt sõidukorras FORD FIESTA 1,1. Info 4496025

KUHU MINNA

Laupäeval, 25. novembril kell 20 Tõstamaa Rahvamajas

KADRIKARNEVAL.

Tantsuks mängib ansambel POHMELL. Pilet 40.- krooni. Kostüümi ja etteastega külaliste sissepääs prii. Tule lustima!

Pühapäeval, 3. detsembril kell 16

1. ADVENDIKÜÜNLA SÜÜTAMINE

Tõstamaa alevi keskel kuuse juures.

Pühapäeval, 10. detsembril kell 11 Tõstamaa mõisas

ADVENDIKONTSERT.

Laulab Eesti Raudtee Segakoor, juhatab Kristi Jagodin. Tule kogu perega! Kontsert tasuta!

TÕSTAMAA VALLA JÕULUPEOD:

Laupäeval, 16. detsembril Seliste rahvamajas

Jälgi reklaami!

Laupäeval, 23. detsembril Tõstamaa rahvamajas

Jälgi reklaami!

Novembrikuu häällilapsed

IDA VINKLER 94
Lao küla

HELMİ LAINE 91
Pootsi küla

MARIA LEAS 90
Manija küla

HARALD JÄRVE 85
Tõstamaa alevik

LEILI SALK 82
Männikuste küla

LEIDA MERELO 82
Seliste küla

AINO TORK 81
Männikuste küla

VOLDEMAR LANGUS 78
Ranniku küla

JÜRI PEENOJA 78
Pootsi küla

ELSA TIIK 77
Tõstamaa alevik

MAIMO NIINE 76
Pootsi küla

ASTA KAROTAMM 75
Tõstamaa alevik

HELMUT KIVESTE 74
Seliste küla

MARIA NIIT 73
Manija küla

ELLEN PIRSI 72
Männikuste küla

HELVI LIIVER 72
Rammuka küla

JAAN ILVES 72
Alu küla

ELLEN LAAS 71
Tõstamaa alevik

VAHUR KORSAR 70
Ranniku küla

MIRJAM JAANSOO 70
Tõstamaa alevik

HILLAR-AULI KINGO 70
Perni küla

AINO PÄRNA 65
Tõstamaa alevik

JAAK LUMERA 65
Seliste küla

LIIVI HEAMETS 65
Tõstamaa alevik

OLIVER PÕLTSAM 60
Ermistu küla

ADOLF MICHELSON 55
Tõstamaa alevik

URVE SUTT 50
Tõstamaa alevik

LEHTE TUIISK 50
Tõstamaa alevik

ENE KLAAS 50
Ranniku küla

